Lausunnon antaja: Elintarviketeollisuusliitto ry

16.11.2017

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

E 78/2017 VP VALTIONEUVOSTON SELVITYS: EU:N KAUPPAPOLITIIKAN AJANKOHTAISET KYSYMYKSET (erityisesti elintarvikkeiden kauppaa koskevilta osin)

Elintarviketeollisuusliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle EU:n kauppapolitiikan ajankohtaisista kysymyksistä.

Elintarviketeollisuusliitto yhtyy perusmuistioon sisältyvän Suomen kannan kohtiin, joissa korostetaan kansainvälisen kaupan ja korkean lisäarvon tuotteiden viennin merkitystä pienelle maalle. EU:n on tärkeää olla aktiivinen kauppaneuvotteluissa ja kansainvälisen kaupan sääntöjen luojana. Komission aktiivinen toiminta kauppapolitiikassa on merkityksellistä myös elintarvikealalle haettaessa kasvun mahdollisuuksia uusilta markkinoilta muun muassa pakotepolitiikan takia vähentyneen Venäjän viennin tilalle.

Liitto tukee EU:n tavoitteita kehittää sen kykyä neuvotella ja hyväksyä kauppasopimuksia jakamalla ne EU-toimivaltaan perustuviin ja jaetun toimivallan sopimuksiin. Yritysten vientitoimintojen kannalta ei ole hyvä, jos valmiiksi neuvotellut kauppasopimukset jäävät epämääräisen pitkiksi ajoiksi pöydälle odottamaan lopullista hyväksyntää. Kestävän kehityksen sääntökokonaisuuksien kehittäminen kansainvälisessä kaupassa on myös kannatettavaa. Yritysten on toimittava kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, ja on hyvä, että näiden tavoitteiden ja jo sovittujen sääntöjen toimeenpanon edistämiseen kiinnitetään huomiota kansainvälisen kaupan säännöissä.

Elintarviketeollisuusliitto pitää erittäin hyvinä komission suunnitelmaa päivittää ja parantaa verkossa olevia tietovälineitä, joilla helpotetaan kauppaa. Kaikki yrityksille helpossa muodossa ja kanavassa jaettu käytännönläheinen tieto kauppasopimusten tarjoamista mahdollisuuksista helpottaa vientiä.

Elintarvikealalla viennin esteenä voi tullien lisäksi olla erilaiset kohdemaan viranomaisten lupa- ja laitostarkastusvaatimukset, joita selvitetään suurelta osin jäsenmaiden toimesta. Näiden sujuvoittaminen ja yksinkertaistaminen tulee olla myös komission kauppaneuvotteluagendalla. Kansainväliseen kauppaan on jo sovittu helposti leviävien eläintautitilanteiden varalle menettelytapoja, joilla estetään kauppakiellon laajeneminen muille kuin ko. taudin tartunnan kannalta oleellisille alueille (ns. alueellistaminen). Valitettavasti sääntöjä ei kuitenkaan ole noudatettu viime vuosina, ja kolmansien maiden asettamat kauppakiellot EU-maille kohdistuvat usein suhteettoman suurelle alueelle. Eläintautien alueellistamiskysymys tulee pitää mukana monen- ja kahdenvälisissä kauppaneuvotteluissa ja keskusteluissa kansainvälisen kaupan säännöistä ja niiden toimeenpanosta.

Elintarviketeollisuusliitto ry
Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund
Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
info@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation
Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
info@etl.fi • www.etl.fi

Uusien kauppasopimusten tärkeyden tunnustaen ja aktiivisia unionin kauppaneuvotteluita vahvasti kannattaen Elintarviketeollisuusliitto haluaa myös muistuttaa tarpeesta huomioida elintarvikealan herkät tuotesektorit kauppaneuvotteluissa.

EU:ssa ja Suomessa on säädetty elintarviketuotannolle vaatimuksia, jotka ylittävät kolmansien maiden vaatimustason. Vaatimuksia on esimerkiksi lihantuotannossa ja ne liittyvät kotieläinten kasvatukseen ja lääkitsemiseen, rehuihin, tuotannon hygieniaan, ympäristövaatimuksiin, kasvatustiheyksiin, kuljetus- ja teurastusmenetelmiin jne. Vaatimusten noudattaminen edellyttää muutoksia tuotantotapoihin sekä lisäinvestointeja tuotantorakennuksiin, -laitteisiin ja -järjestelmiin sekä kuljetuskalustoon.

Oman tuotannon kilpailukyvystä huolehtivien lainsäätäjien tulee toimia johdonmukaisesti - ei siis protektionistisesti - näiden suhteen myös kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa ja edellyttää tuonnilta samoja vaatimuksia. Jatkossa uusia tuotantovaatimuksia koskeviin säädösesityksiin tulisi laatia kattavat arviot vaikutuksista myös kansainvälisten kauppaneuvotteluiden näkökulmasta. Eurooppalaiselle tuotannolle on odotettavissa lisävaatimuksia kohta käynnistyvän EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä. Tuotantomme mahdollisuudet integroitua kansainvälisille markkinoille on hyvä huomioida uutta politiikkaa laadittaessa.

Kunnioittaen

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Pia Pohja
toimitusjohtaja